

Hispalen Decimarum

Reu Pater In hoc articulo, an Collegia Societatis sint Mendicantia, videntur mihi distinguenda duo tempora, unum est ante bullam Pij V. de qua infra, alterum post dictam bullam.

Antea dictam bullam erat questio, anceps inter Doctores, ex eo quod Collegia habent redditus annuos in eorum fundatione, quod videtur repugnare mendicantia ex iuribus exaduerso allegatis, receptior tamen fuit opinio scilicet Collegia fuisse Mendicantia, eo quia licet habeant bona, tenebra tamen non habent dominium, vigore Constitutionum Societatis, ita concludit. *Mandos, in tractat. de privilegijs ad infort. gloss. 1. numero 26. Emanuel Rodriguez, tom. primo, questio. regularium, quest. secunda, artic. 9.* quod latius probat *Suarez, de Religione, tom. 4. lib. 4. cap. 7. sub num. 15.* vbi dicit, quod ad effectum mendicantis sufficit promptitudo ad mendicandum, si necessitas id exigat, prout tali calu tenentur Collegia, vigore Constitutionum Societatis. *par. 4. cap. 2.* quod etiam idem *Suarez* comprobat alia ratione dicto *lib. 4. cap. 11.* nempe, quia cum Collegia sint membra Societatis, vt firmat *Gabriel*, communiter receptus. *conf. 28. lib. primo* per totum, & idem *Suarez* probat pluribus in locis etiam exaduerso allegatis, hoc sufficit, ut dicantur Mendicantia, vigore Constitutionum eiusdem Religionis, ex quo membra Societatis, quæ verè mendicans est, vt etiam pars aduersa fatetur, non debent diuerso iure censi & quod pars sit eiusdem naturæ, & qualitatis cuius est totum ex pluribus iuribus firmat *Gregor. decis. 135. num. 21.* & in puncto ex alijs iuribus, & rationibus idem *Gabr. dicto. conf. 28. numer. 6. & 9. lib. 1.* vbi etiam astruit, quod mendicanti, quæ habet aliquam latitudinem non omnino repugnat aliquid habere, præsertim dum id habet, prout in calu nostro, non primò, & principaliter a se, sed dependenter ab alio, cum omnimoda illerum bonorum gubernatio, & superintendencia, tam ex Constitutionibus Religionis, quam ex Bullis Pontificijs sit pænes Societatem, vel eius Generalem Præpositum. *Suarez, dicto cap. 11. sub num. 7.*

Quod meo iudicio satis etiam patet, cum mendicantis nihil aliud in effectu esse videatur, quam arctissima paupertas, vt notant Doctores, in cap. unico. §. confirmatas de Religiosis. domibus in. 6. & tamen non tollitur arctissima, siue altissima paupertas, si quis habet ali-

aliquid in communi ad meram victus necessitatem, ut ex Constitutionibus Apostolicis, docet *Sanctus Antoninus tit. 12. de errore Fratitellorum circa patrimonium Christi, & Apostolorum. cap. 4. §. 3. ubi habere aliquid in communi non derogat altissima paupertati, & §. 13. artic. 6. ubi reddit rationem, quia sine pertinentibus ad necessitatem corporalem nulla perfectio spiritualis consistere potest; ut proinde paria esse videantur, quod pauper ostium vite possulet alimenta, & quod datus praesentando pauperem deforat illi alimenta, unde *Barthol. in l. prima, §. primo ff. de collegiis illi civis*, quod sicuti pauperibus militibus conceditur sagere Collegium causa probandi ea, unde debent vivere, ita alij debent Collegio providere de victu abstrahantur ab eorum instituto, cum Collegium sit ad instar corporis, quod nascitur cum dentibus & statim querit cibum, sunt verba eiusdem. *Barthol. conf. 58. circa medium. ubi.**

Et quod reuera Collegia non habeant dominium bonorum cum quibus sunt fundata, immo, nec illorum liberam administrationem, patet, dum vigere Constitutionem Societatis nullus possunt inire contra usus superbanis Collegialibus; & sunt incapacia hereditatum, cum obligatione ad opera spiritualia, ut advertit idem *Sardus dist. ap. 11. num. 7. in facis, & num. 9. & 10. ubi & si adduxerit exemplum ex adverso ponderatum, quod sub cura Societatis professe existunt Collegia tanquam pupillus sub tutela Societatis tamen exemplum non debet sumi ad effectum docendi, quod liberum dominium eorum bonorum sit poenes Collegia, quia sibi met repugnaret, dum ibi, & alibi docuit contrarium, sed ad effectum probandi, quod Collegia carent omnimoda administratione bonorum, super quo articulo sufficit exemplum adaptari, licet non adaptetur in reliquis. *Sard. conf. 308. num. 10. Gratian. disceptat. Forens. cap. 563. num. 74. & cap. 740. num. 19. Addit. ad par. quintam Rara vice, decis. 428. num. 46.**

Ex quibus, & alijs rationibus ponderatis à Mandosio, & Rodriguez locis supra allegatis, non videtur posse negari, quin hæc opinio esset verior, & receptior etiam ante Bullam Pij V. cum etiam dicta Collegia sint medicare coacta, ubi necessitas id exigat, iuxta supra deducta.

Nihilominus si capiamus aliud tempus, nempe post Bullam Pij V. emanatam de anno 1572. res videtur carere omni prorsus difficultate, cum dictus Pontifex Sanctæ memoriæ ne dum declaraverit motu proprio, Præpositum, ac singulas personas Societatis huiusmodi

modi vere, & non fidei Mendicantia iuris, esse, & fore, sed etiam
in Dominibus, & Collegiis ad nuncupatum expresserit.

Ex quibus verbis dicta Bulla cum clavis non videtur amplius in du-
bium posse reuocari, quia dicta Collegia sint vere mendicantia,
vt diffinis verbis dicit *Sanctus super decalog. lib. 6. cap. 7. nu. 117.*
in fine. vbi. quare iam non videtur posse id in dubium reuocari &c.
Neque dicatur dictum Pontificem fecisse dictam Bullam ad effectum
declaran- di dumtaxat Societatem ipsam esse vere mendicantem,
non obstante quod habeat Collegia secum adiuncta cum redditibus
annuis, quia si eius verba bene perpendantur, satis clare patet sub
eadem oratione comprehendere Societatem, illiusque domus, &
Collegia, vnde intrat regula. *l. iam hoc iure. ff. de vulgari, & pu-
pillari*, quod eadem determinatio plura respiciens determinabilia
qualiter determinat, praesertim dum regitur ab eodem verbo, &
copula, & Rota in recentior. *decis. 409. sub numer. 8. par. 3. &
decis. 208. sub num. 3. par. 4.*

Quod si dictus Pontifex non declarasset Collegia praedicta esse vere
Mendicantia, cum omnes sint Doctores admittant illa esse mem-
bra Societatis saltem heterogenea formantia vnum corpus ad in-
star organici, vti que non substulisset ambiguitatem, siue difficul-
tatem, quae dabat ansam dubitandi, an vere Societas esset Men-
dicans, dum aliqua eius membra non essent talia, cum semper pos-
set dubitari, quod corpus ipsum aliquo modo participaret natu-
ram membrorum, ex adductis per *Bernardum* in loco a toto ad par-
tem sub *num. 9.* vbi plura affert exempla, & non est dicendum,
quod Papa in tollenda dicta ambiguitate fuerit deceptus in iure.
*capitulo primo de Constitution. in 6. Gonzal. super regula octava de
mensibus & alternatiuis. S. quarto premissal. numero 35. Rota in re-
centior. decisio. 325. numero 16. par. 5. Cavaler. decis. 612. num. 52.*

Vnde non obstant exempla ex vera dotatione, & legitimitas ex vero matri-
monio, quia hoc ibi procedit, quia Papa non potest facere
quod aliquod sit vere tale, si est per solam fictionem, at in casu
nostro, quae dicatur vera mendicitas, cum habeat in se latitudi-
nem in genere paupertatis, vt dixi, & talis declaratio sit de iure
mere potius, non potest circa dictam declarationem dubitari de
Pape potestate. *Gemin. cons. 8. num. 6. & 7. Abbas. cons. 84. num. 3.
& seqq. lib. 12. Barter. de re beneficiar. lib. 2. quest. 52. num. 23. Rota
in recentior. decis. 36. num. 62. & seqq. par. 5. Dominus Gratiosus*

Verberis in formabat. de clauione cap. 3. sub num. 33. vbi etiam re-
spondet ad obiectum legitimis filiorum, nempe quod sunt ve-
re legitimi prout ex tunc dum Papa dispensat in radice matrimo-
nij.

Præterea cum Collegia non significant nudam constructio-
nera sed representent vniionem plurium personarum ad vnum fi-
nem in vno loco habitantium, iuxta notata in l. 4. C. de Collegijs
illicitis. gloss. in l. si quis. §. in decurionibus. ff. quod cuiusque vniuers.
nomia. *Burinus in cap. dilecti num. 16. de excessibus Prælatorum, &*
dictus Pontifex Pius V. declarauerit in dicta sua Bulla Scholares
Societatis habitantes in dictis Collegijs esse verè mendicantes, vt
aduertit Suarez dicto tom. 4. de Religione. cap. 4. de vasis simplicibus.
sub num. 11. versic. Pius V. antea declarauerat, merito ex isto etiam
capite non videtur posse negari, quin Collegia sint verè mendican-
tia, prout considerat Nigronus in explicatione tituli partis tertie So-
cietatis Iesu. sub nu. 7. vbi etiam subdit hanc declarationem à Pio V.
factam circa dictam Mendicitatem Societatis commemorari, &
laudari à Gregorio XIII. in altera eius bulla emanata de anno
1584. vnde eo fortius videtur. Soccin. senior. cons. 266. sub numer. 30.
vers. & sic hinc concessio lib. 2.

Quo imò supposito quod Collegia sint membra Societatis, eo ipso
quod admittitur Societatem esse verè mendicantem, videatur id
quoque admitti in Collegijs, sicuti ex quo Capitulum facit vnum
corpus cum Episcopo per hæc verba, solus Episcopus faciat, non
excluditur Capitulum. *Bellamer decis. 69. numer. 2. Litter. de re*
Beneficiaria. lib. 2. quasi 27. num. 14. refert, alios, & decisiones Ro-
tales.

Addo etiam ex abundantanti, quod Collegijs sufficeret sola communi-
catio priuilegiõrum Mendicantium, quia cum in dicta Bulla Pij V.
dicatur Collegia debere gaudere omnibus priuilegijs competi-
tibus cuiuscumque Ordini Mendicantium cum verbis amplissimis, &
& effrenatis, non applicantur huic casui decisiones ex aduerso al-
legata in Valentina decimarum *certam Lancellotto penes Marchef.*
par. 1. fol. 630. cum alijs concordantibus, firmantes non suffragari
communicationem priuilegiõrum Religionum Mendicantium,
ad effectum decimas non soluendi, cum tali casu requiratur priui-
legium specificum cum derogatione cap. mper. de decimis, quan-
doquidem dicta decisiones loquuntur vbi communicatio priuile-
giõrum est petenda ab alia Religione, & sic a corpore totaliter di-
uerso, non autem quando id petit membrum ab eodem suo capite,

in casu nostro ab eorum Societate, quia cum sit verè mendicans, sufficit quod Collega mutentur hoc privilegium ab ipsa. vnde cessat quod Papa difficiliter concessisset exemptionem à decimis, ex regula supra firmata, cum membra sequantur naturam capituli, & corporis, & proinde non debent diuerso iure censerì, ex supra allegatis, & in illis precisis terminis exemptionis à decimis arguitur, & tenet in puncto. *Mandaf. in vlt. ad. de privilegijs ad instar. quest. 4. num. 8.*

Nec tali casu sit necessaria derogatio *cap. super de decimis*, cum quia illud est restrictum ad bona donata, vel empta, & sic non comprehendat bona data pro fundatione Collegiorum propter rationis disparitatem, suata notata in *cap. si baccar. 11. quest. 1. & cap. secundum. 23. quest. 8. Baldus in l. omnes. num. 12. C. de Sacrosanct. Eccles. Turrescruetanus in dicto cap. si tributum. 11. quest. prima & in summa de eccl. lib. 1. cap. 98. in responsione ad festinum argumentum. Niger in repetitione extrauagu. vnica. num. 242. de vita & honest. clerice. Rosa in recentior. decis. 339. num. 40. par. 6. & decis. 159. nu. 1. par. 7.*

Tum etiam, quia in dictis litteris Pij V. derogatur dispositioni Concilij generalis Bonifacij Octauo de duobus diebus, & alijs quibuscunque constitutionibus Apostolicis, quo casu tenentur etiam derogatum, cuiusque dispositioni Conciliari. *Maresc. variarum resolut. lib. 2. cap. 38. num. 41. Gratian. cap. 940. num. 15. & 16. Gonzal. ad regul. 8. gloss. 6. num. 120. Garzas de beneficijs. par. 5. cap. 8. num. 87. Rot. in recentior. decis. 179. num. 6. & decis. 687. num. 24. parte secunda. Cavaler. decis. 601. num. 3. Addent. ad Suratt. decis. 463. num. 5. Barbosa ad Concil. Tridentinum sess. 25. de reformat. cap. 21. numero primo.*

Rursus dum ista Collegia Societatis allegant pro se consuetudinem inmemorabilem non soluendi decimas censentur etiam allegare privilegium cum expressa derogatione dicti *cap. super*, cum immemorabilis contineat quodcunque privilegium Apostolicum, alleganti magis *profructu. num. cap. super quibusdam. §. praterca. vbi, gloss. in verbo. non extat. de verborum signif. Felin. in cap. causam. nu. 2. & seq. de prescription. Dec. cons. 586. num. 2. Gabriel. de prescription. conclus. 1. num. 1. & 44. Rosa diuers. decis. 254. in fine par. 3. & decis. 642. num. 4. par. 4. & in recent. decis. 614. num. 1. par. 2. & dec. 154. nu. 4. & seq. par. 5. Lotter. de re benef. lib. 1. quest. 24. nu. 223. & seq. ponderando etiam quod dum Societas habet communicatam consuetudinem aliorum Mendicantium non soluendi decimas non ~~est~~ necessaria*

non derogari. *neque* cum veremur in lege non scripta qualis est
dicta *confructio* fixa notata a DD. in Rubricis de consuetudine.

Quod et magis videtur dicendum, cum de tempore, quo Pius V. cō-
cessit dictam communicationem, cum dictis verbis amplissimis, vi-
gerent etiam amplissima privilegia Pauli Tertij & Iulij Tertij exi-
mentia Societatem à quibusvis decimis, quæ etiam ampliavit Gre-
gorij XIII. expresse derogando *dicto cap. super*. Vnde patet verissi-
mè mentem dicti Pontificis Pij V. fuisse parificandi Societatem
etiam in hoc privilegio Mendicantium nullas decimas soluendi de
bonis, quæ proprijs manibus, & per proprios colonos excolunt,
cum hoc non esset, quid novum, sed solum inter mendicantes vi-
gere immemorabilis articulus, & sic non versamur in re, quæ non
sit solita concedi, & sine magna difficultate, quæ est ratio, in qua
quadamus decisiones in contrarium allegata, sed intrat ratio, si id
de quo magis, ergo, & id. de quominus, *l. multo magis. C. de sa-
crileg. eccles.* & sic ex quocunque capite non videtur deficere mē-
dicitas articulus in Collegijs.

Quare &c.

Franciscus Ferretus Aduoc.

R. R. D.

CORRADO

Hospital Decima
mm.

F. R. O.

San Carlos Socie
San JESU

CONTRA

San JESU

D. J. ...

San JESU
San JESU
San JESU

R. P. D.

CORRADO

Hispalenſium Decimarum.

P R O

Veniſſi Collegiſi Societatis IESV.

C O N T R A

Capitulum.

4

Iuris

D. Ferretti.

R O M A E,

**Ex Typographia Reu. Cam.
Apoſtolicæ. 1646.**

Superiorum permiſſu.